

Şu kâinattaki mevcudatın birbirine teavünü, tecavübü, tesanüdü gösterir ki...

Onuncu Pencere

وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ
لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
دَائِبِينَ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَأَتَيْكُم مِّنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعَدُّوا
نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا

Şu kâinattaki mevcudatın birbirine teavünü, tecavübü, tesanüdü gösterir ki umum mahlukat; bir tek Mürebbi'nin terbiyesindedirler, bir tek Müdebbir'in idaresindedirler, bir tek Mutasarrıf'ın taht-ı tasarrufundadırlar, bir tek Seyyid'in hizmetkârlarıdır.

Çünkü zemindeki zîhayatlara levazımat-ı hayatiyeyi emr-i Rabbanî ile pişiren güneşten ve takvimcilik eden kamerden tut tâ ziya, hava, mâ, gıdanın zîhayatların imdadına koşmalarına ve nebatatın dahi hayvanatın imdadına koşmalarına ve hayvanat dahi insanların imdadına koşmalarına, hattâ aza-yı bedeninin birbirinin muavenetine koşmalarına ve hattâ gıda zerratinin hüceyrat-ı bedeniyeinin imdadına koşmalarına kadar cari olan bir düstur-u teavün ile camid ve şuursuz olan o mevcudat-ı müteavine, bir kanun-u kerem, bir namus-u şefkat, bir düstur-u rahmet altında gayet hakîmane, kerîmane birbirine yardım etmek, birbirinin sadâ-yı hâcetine cevap vermek, birbirini takviye etmek, elbette bilbedahe bir tek, yekta, Vâhid-i Ehad, Ferd-i Samed, Kadîr-i Mutlak, Alîm-i Mutlak, Rahîm-i Mutlak, Kerîm-i Mutlak bir Zat-ı Vâcibü'l-vücut'un hizmetkârları ve memurları ve masnuları olduklarını gösterir.

İşte ey bîçare müflis felsefî! Bu muazzam pencereye ne diyorsun? Senin tesadüfün buna karışabilir mi?